

Elämäkatsomustieto vuosiluokilla 7 - 9

Elämäkatsomustiedon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 7-9 on syventää oppilaan omaa elämäkatsomustaan ja maailmankuvaa. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin maailmankatsomuksiin ja uskontoihin sekä tuetaan oppilaan kasvua vastuulliseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi.

Vuosiluokkien 7- 9 yhteiset tavoitteet

Oppilas

- rakentaa identiteettiään ja elämäkatsomustaan
- tuntee, pohtii ja soveltaa eettisen ajattelun peruskäsitteitä
- tutustuu ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen periaatteisiin
- laajentaa katsomuksellista yleissivistystään sekä oppii tuntemaan eri kulttuurien elämäntapoja ja arvoja
- tiedostaa oman vastuun itsestään, toisista ihmisistä ja ympäristöstään
- osaa arvioida itseään ja oppimaansa

7.luokan keskeiset tavoitteet

Oppilas

- rakentaa identiteettiään ja elämäkatsomustaan
- tutustuu eettisen ajattelun peruskäsitteisiin
- tutustuu ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen periaatteisiin
- tiedostaa oman vastuun itsestään, toisista ihmisistä ja ympäristöstään
- harjoittelee itsensä ja oppimansa arviointia

7. luokan keskeiset sisällöt

- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen ja toisen asemaan asettuminen
- moraalinen kasvu ja ihmissuhdetaidot
- maailmankuva, maailmankatsomus ja elämäkatsomus
- ihmissuhteet
- oikeudenmukaisuus ja ihmisoikeudet

Työtavat

- ryhmätyö ja niiden esittäminen
- opettajajohtoinen opetus ja opetuskeskustelut
- itsenäinen ja pohtiva työskentely
- kotitehtävät
- projektit

Arviointi

Elämäkatsomustiedon oppimista ja osaamista arvioidaan jatkuvasti ja monipuolisesti.

Arvioinnin keskeiset kohteet ovat:

- jatkuva näyttö ja tuntiaktiivisuus
- kirjalliset ja suulliset tuotokset ja kokeet
- kotitehtävät ja tuntitehtävien toteuttaminen
- projektityöskentelyssä oppimisprosessia arvioivat sekä oppilas että opettaja yhdessä keskustelemalla

8.luokan keskeiset tavoitteet

Oppilas

- pohtii identiteettiään ja elämäkatsomustaan
- perehtyy ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen periaatteisiin
- laajentaa katsomuksellista yleissivistystään sekä oppii tuntemaan eri kulttuurien elämäntapoja ja arvoja
- sisäistää oman vastuun itsestään, toisista ihmisistä ja ympäristöstään

8. luokan keskeiset sisällöt

- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen, ja toisen asemaan asettuminen
- moraalinen kasvu ja ihmissuhdetaidot
- maailmankuva, maailmankatsomus ja elämäkatsomus
- ihmissuhteet
- oikeudenmukaisuus ja ihmisoikeudet

Työtavat

- ryhmätyö ja niiden esittäminen
- opettajajohtoinen opetus ja opetuskeskustelut
- itsenäinen ja pohtiva työskentely
- kotitehtävät
- projektit

Arviointi

Elämäkatsomustiedon oppimista ja osaamista arvioidaan jatkuvasti ja monipuolisesti. Arviointi suhteutetaan päättöarviointin kriteereihin 9. luokan päättyessä.

Arvioinnin keskeiset kohteet ovat:

- jatkuva näyttö ja tuntiaktiivisuus
- kirjalliset ja suulliset tuotokset ja kokeet
- kotitehtävät ja tuntitehtävien toteuttaminen
- projektityöskentelyssä oppimisprosessia arvioivat sekä oppilas että opettaja yhdessä keskustelemalla

9. luokan keskeiset tavoitteet

Oppilas

- tarkastelee identiteettiään ja elämäkatsomustaan

- ymmärtää ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen periaatteet
- ottaa vastuun omasta itsestään, toisista ihmisistä ja ympäristöstään
- kehittyy itsearviointitaidoissa

9. luokan keskeiset sisällöt

- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen ja toisen asemaan asettuminen
- moraalinen kasvu ja ihmissuhdetaidot
- erilaisuus, vähemmistöt
- nuorten elämänskysymykset, oma ja maailman tulevaisuus
- ihmissuhteet
- oikeudenmukaisuus ja ihmisoikeudet

Työtavat

- ryhmätyö ja niiden esittäminen
- opettajajohtoinen opetus ja opetuskeskustelut
- itsenäinen ja pohtiva työskentely
- kotitehtävät
- projektit

Arviointi

Elämänskatsomustiedon oppimista ja osaamista arvioidaan jatkuvasti ja monipuolisesti. Arviointi suhteutetaan päättöarviointin kriteereihin 9. luokan päättyessä.

Arvioinnin keskeiset kohteet ovat:

- jatkuva näyttö ja tuntiaktiivisuus
- kirjalliset ja suulliset tuotokset ja kokeet
- kotitehtävät ja tuntitehtävien toteuttaminen
- projektityöskentelyssä oppimisprosessia arvioivat sekä oppilas että opettaja yhdessä keskustelemalla

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITTEERIT ARVOSANALLE 8

Ihmissuhteet ja moraalinen kasvu

Oppilas

- o ***osaa nähdä yhteyden arvovalintojen ja hyvän elämän välillä***
- o ***tunnistaa etiikan perusnäkökulmia kuten teon tahallisuuden, tekijän tarkoituksen, teon seurauksien huomioon ottamisen, vastuun ja oikeuksien näkökulmat***
- o ***kykenee tunnistamaan moraalidilemmasta eettisen näkökulman ja esittämään siihen eettisen ratkaisun***
- o ***kykenee havainnoimaan eettisiä ulottuvuuksia arkipäivästä, taiteesta, mediasta tai muilta elämän alueilta ja kykenee perustelevaan eron eettisesti kehittyneemmän ja kehittymättömämmän arvion välillä.***

Itsetuntemus ja kulttuuri-identiteetti

Oppilas

- o ***tunnistaa ja osaa nimetä keskeisten maailmankatsomusten ja kulttuurien olennaisia piirteitä ja kehityskulkuja***
- o ***kykenee suhteuttamaan erilaisia kulttuurisia käsitteitä ja symboleja eri katsomusperinteisiin***
- o ***ymmärtää sekulaarin ja uskonnollisen katsomuksen eron***

- *osaa käyttää oppimiaan kulttuuriin liittyviä käsitteitä ja kykenee hankkimaan tietoa erilaisista katsomuksista.*

Yhteisö ja ihmisoikeudet

Oppilas

- *tuntee ihmis- ja kansalaisyhteisöiden pääpiirteet sekä kykenee selittämään niiden eron*
- *hahmottaa yksilön eettisen näkökulman suhteessa yhteisöön*
- *pystyy perustelemaan oikeuksien ja velvollisuuksien keskinäisen riippuvuuden*
- *tuntee vaihtoehtoisia ja vastakkaisia yhteiskunnallisia näkemyksiä*
- *tunnistaa ihmis- ja kansalaisyhteisöiden loukkauksia ja osaa arvioida erilaisten tasa-arvo- ja oikeusvaatimusten perusteita*
- *tuntee nyky-yhteiskunnan ongelmia ja pystyy esittämään sekä optimistisia että pessimistisiä näkemyksiä tulevaisuudesta.*

Ihminen ja maailma

Oppilas

- *ymmärtää kestävä kehityksen periaatteita*
- *tuntee ympäristöetiikan lähtökohtia*
- *osaa arvioida yksilön eettistä näkökulmaa suhteessa ympäristöön*
- *ymmärtää yhteiskunnallisten ratkaisujen pitkän tähtäimen vaikutuksia.*